№ 222. Środa 26. Września 1860. Rok wydania 50.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów Z poczt ą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Na założenie szkoły obrz. gr. nieun. gminy *Mileschoutz* i *Badeutz*

1) darowały grunt w rozległość 1080 kwadr. sążni;

2) obowiązały się wybudować w drodze konkurencyi i za przyczynieniem się funduszu gr. nieun. religijnego Radowickiego, szkołę z oficynami, a tymczasowo umieścić szkołę w wynajętym domu;

3) na to poświęca gmina Mileschoutz obligacyę pożyczki narodowej na 2278 zł. 50 c., a gmina Badeutz obligacyę na 1050 zł. w. a., zabezpieczając na nich płacę nauczyciela;

4) nadto dodaje gmina Mileschoutz jeszcze 420 zł. w. a. na utrzymanie porządku i służby szkolnej;

5) obowiązują się rąbać i zwozić drzewo, które dodaje się z klucza, który do funduszu religijnego należy.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem, podaje bukowiński c. k. rząd krajowy z szczególniejszem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Czerniowce, 20. sierpnia 1860.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu.)

Wiedeń, 22. września. Dziś Jego Mość Cesarz bawi na łowach w Mürzthal, a jutro wraca do Schönbrunu. Jej Mość Cesarzowa Marya Anna w przejeździe z Tryestu do Pragi zjeżdża we Wtorek także do Schönbrunu. — Poseł neapolitański książę Petrula przybył do Wiednia.

Wynikłości obrotu dochodów i wydatków monarchyi austryackiej

w roku administracyjnym 1859 i porównanie ich z wynikłościami administracyjnego roku 1858, z wyłączeniem wynikłości przypadających na odstąpioną część Lombardyi w obydwu latach.

(Ciąg dalszy.)

	W roku administr.		W roku administr. 1859	
	1859	1858	więcej	mniej
	złote w walucie austryackiej			
II. Wydatki państwa.				
A. Obrót rzeczywisty.				
a) Najwyższy dwór, najw. centralny zarząd i cywilna administracya.				
1. Najwyższy dwór .	6466121	6494667	—	28546
2. Kancelarya gabin. Cesarza Jego Mości	66872	44253	22619	—
3. Rada państwa .	249099	243049	6050	—
4. Konfer. ministrów	18726	35225	—	16499
5. Ministeryum spraw zewnętrznych . .	2214282	2258110	—	43828
6. Ministeryum spraw wewnętrznych:				
Zarząd centralny . .	547642	569516	—	21874
Geologiczny zakład państwa	40723	38803	1920	—
Administracya polityczna w krajach koronnych	18899977	20187982	—	1288005
Zakłady karne . . .	2914512	3178863	—	264351
Wyższy agronomiczny instytut nauk. w węgierskim Altenburgu	23660	61530	—	37870
Kultura krajowa . .	79051	61201	17850	—
Stany krajowe . . .	84338	60726	23612	—
Instytuta dobroczynności	593568	587640	5928	—
Komisye indemnizac.	51876	94324	—	42448
Suma . . .	23235347	24840585	—	1605238
7. Minister. finansów:				
Zarząd centralny . .	1208633	1317109	—	108476
Naukowe zakłady leśnictwa i montanistyki	52805	95999	—	43194
Dyrekcye finans., krajowe, powiatowe i podatkowe, następnie prokuratorye finans.	6551850	6459686	92164	—
Straż finansowa . .	7322557	7565066	—	242509
Kasy główne i krajowe	979695	908125	71570	—
Urzędą podatkowe, inspektorowie i komisye podatkowe . .	5004288	4887466	116822	—
Kataster i prowizorya podatku gruntowego	2083767	2367948	—	284181
Inne władze finansowe	222263	224792	—	2529
Wydatki kredytu i manipulacyi pieniężnej	471372	548853	—	77481
Suma . .	23897230	24375044	—	477814
8. Ministeryum sprawiedliwości:				
Zarząd centralny, następnie najwyższy trybunał i sąd kasacyjny	728161	742841	—	14680
Administracya sprawiedliwości w krajach koronnych . .	13675429	14001020	—	325591
Suma . . .	14403590	14743861	—	340271
9. Ministeryum wyznań i nauki:				
Zarząd centralny . .	245877	261443	—	15566
Rady szkolne . . .	120525	95638	24887	—
Zakłady religijne . .	1547213	1617622	—	70409
Zakłady szkolne . .	433000	465116	—	32116

	W roku administr. 1859	W roku administr. 1858	W roku administr. 1859 więcej	W roku administr. 1859 mniej
	złote w walucy austryackiej			
Zakłady studyów . .	1558841	1608696	—	49855
Instytuta umiejętności w lombardo-weneckim okręgu administracyjnym	15622	15860	—	238
Akademie pięknych sztuk	91780	111987	—	20207
Fundacye i dodatki na kościoły, klasztory i pobożne zakłady .	942538	1105763	—	163225
Suma . . .	4955396	5282125	—	326729
10. Ministeryum handlu, przemysłu i budowli publicznych:				
Zarząd centralny . .	676746	746982	—	70236
Centralna władza morska, konzulaty i urzęda portowe	969907	1055387	—	85480
Władze budownicze i potrzeby domowe .	1888511	1875446	13065	—
Budowanie dróg . .	10124366	9691067	433299	—
Budowanie mostów .	3022809	3888059	—	865250
Suma . . .	16682339	17256941	—	574602
11. Ministeryum policyi:				
Zarząd centralny i nadzwyczajne wydatki za posługę . .	675000	685440	—	10440
Bezpieczeństwo publiczne	2105231	2211243	—	106012
Żandarmerya . . .	6520172	6714704	—	194532
Suma . . .	9300403	9611387	—	310984
12. Władze kontroli:				
Zarząd centralny . .	189175	179615	9560	—
Centralne buchhalterye państwa . . .	1456419	1467098	—	10679
Buchhalterye państwa w krajach koronnych	1808245	1809300	—	1055
Suma . . .	3453839	3456013	—	2174
13. Inne do żadnej z istniejących gałęzi administracyjnych nie należące wydatki:				
Akademia umiejętności w Wiedniu	146650	65462	81188	—
Pensye i płace kwiescentów	504793	432427	72366	—
Różne wydatki . .	1289336	806396	482940	—
Suma . . .	1940779	1304285	636494	—
Główna suma administracyi cywilnej . .	106884023	109945545	—	3061522

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Ameryka.

(Wyprawa Walkera. — Wypadki w Mexyku.)

Nowy Jork, 31. sierpnia. Piszą do dziennika lipskiego: Wczoraj nadeszły wiadomości z Aspinwall z dnia 15. sierpnia, że z San Francisko przybyła do Aspinwall znaczna liczba towarzyszy Walkera. Sam Walker znajduje się, jak wiadomo, w Honduras, gdzie ogłosił proklamacyę, ale z której rozpoznać nie można, czego chce właściwie. Jego ludzie mówią, że będzie wspierać byłego prezydenta Cabannas, starca żyjącego spokojnie od lat kilku w San Salvador. Expedycyę przygotowano w ciszy w Nowym Orleanie, i zebrano się na wyspie Ruatan, zawistnej Hondurom. Walker pragnie korzystać z niezgody, ale Anglicy i rząd nie dopuszczą ostateczności. Telegraficzna wiadomość z Nowego Orleanu donosi, że w Truxillo, gdzie Walker wysiadł na ląd, powiewa teraz pawilon angielski; tyle pewna, że z Balicy wyszlą za Walkerem kilka okrętów wojennych. Czarny prezydent Guadiola stawi pewnie czoło korsarzowi, a ująwszy Walkera, nie zostawi przy życiu ani jego, ani jego ludzi.

W zatoce mexykańskiej i na morzu Karaibów panuje niespokój; na wyspę Kubę przywożą nieprzerwanie niewolników afrykańskich; przeszłego tygodnia przybyły trzy okręta z niewolnikami, a rząd nasz wzmocnił flotę w zatoce, gdyż Hiszpania wszczęła znowu zatargi w Vera Cruz z rządem mexykańskim. Gdy w marcu Miramon zarzucił kotwicę przed Vera Cruz, chciały dwa parowce uzbrojone w Hawanie przywieźć mu amunicyę, ale Mexykanie, jak wiadomo, zabrali parowce i jedną hiszpańską barkę, a załogę do dzisiaj trzymali w więzieniu. Na dniu 3go b. m. przybył do Vera Cruz hiszpański admirał, żądając, by wypuszczono załogę na wolność, i zwrócono zabraną barkę w przeciągu 24 godzin. Załogę uwolnili, lecz statków nie chcieli wydać. Admirał więc powrócił na Kubę, i teraz obawiają się w Washyngtonie, by nie przybył z flotą i nie zbombardował i nie zdobył Vera Cruz. Równocześnie krążą rozmaite pogłoski, n. p. że zamyślają obwołać hiszpańskiego księcia Królem mexykańskim; Francya ma się zgadzać z tym projektem i bronić Kuby od wszelkiego najazdu.

Anglia.

(Wiadomości bieżące. — Wypadki dzienne.)

Londyn, 20. września. Lord John Russel przybył wczoraj wieczór do Londynu, i uda się w podróż do Niemiec z Jej Mość Królową jako sekretarz państwa.

— Dziennik *Morning Herald* zarzuca korespondencyi hr. Cavoura z kardynałem Antonelli, że się nie zaleca ani logiką ani szczerością; sądzi, że jedyny powód poniekąd uniewiniający inwazyę państwa kościelnego, mógł p. Cavour w tem tylko upatrywać, że Sardynia chciała przez to zapobiedz, by Garibaldi nie najechał Rzymu albo Wenecyi. Kardynał Antonelli ma słuszność w oczach bezstronnego czytelnika. Ministeryalny *Morning Post* tak sądzi w kwestyi państwa kościelnego: Włosi wprawdzie pragną znieść całkowicie władzę świecką Papieża, lecz to rzecz jest niepodobna i nieodpowiednia; niepodobna, gdyż Francya zapewniła, że tego nie dopuści, a nieodpowiednia, gdyż patryoci włoscy nie pragną znieść, ale tylko ograniczyć świecką władzę Papieża. Bardzo to dla Włoch niebezpieczna postąpić z Rzymem tak jak z Neapolem. Książęta włoscy ustępując żyją jako prywatni ludzie, ale Papież ze względu duchownego urzędu nie może być nigdy prywatną osobą. Jako książę jest bezsilnym, lecz jako *pontifex maximus* posiada olbrzymią potęgę. Papież oświadczył, że patrymonium św. Piotra na jego stanowisku jako głowy chrześciaństwa jest niezbędne, i pokąd stać będzie, zachowa i moralne poparcie świata katolickiego. To samo zapewnia mu także materyalną pomoc Francyi. Wielki naród francuski nie ma nic przeciwko jedności Włoch, ale obawia się zamieszania, które koniecznie by nastąpiło w całem chrześciaństwie z upadkiem Papieża. Dlatego Francya pragnie, by Rzym jako *imperium in imperio* pozostał czysto kościelnem państwem, składającem się z miasta Rzymu i okolicznych krain z 500.000 mieszkańców.

Francya.

(Wypadki dzienne. - Dekreta ogłoszone Monitorem. — Dochód z podatków niestałych.)

Revue de deux mondes pisze, że Piemont wymówił wielkie słowo rewolucyi, otrząsł się z pozorów i dwuznaczności, obwieścił jedność Włoch. Zważywszy to, co Piemont podaje jako pobudkę najścia na państwo papieskie, nie można kroku tego inaczej nazwać, jak zerwanie z prawem wszechwładcy monarszej i prawem narodów. Jeżeli Papież jest monarchą, jakiemże prawem można zapytywać go o skład jego armii, tem bardziej, że armia ta służy jedynie do jego obrony.

Żądanie Piemontu wydaje się tem dziwniejsze, że jest wyrażone w takich, jak są dzisiejsze, okolicznościach. Ma to być zbrodnią Papieża, że na swą obronę używa cudzoziemców, podczas gdy otoczony sławą i czcią Garibaldi, najmuje dla siebie w Anglii żołdaków z płacą dwóch franków dziennie, gdy obóz jego roi się miłośnikami wojny i rewolucyi ze wszystkich końców świata. Skarg takich, jakie zawiera proklamacya piemoncka, nie odpiera się wcale. Są to znane odwieczne skargi wilka przeciw jagnięciu, nie dające się usprawiedliwić czem innem, jak tylko przemocą. Nie będziemy niemniej rozbierać pytania względem świeckiej władzy Papieża. Słusznie czy nie, dosyć że wszystkie katolickie mocarstwa uznawały ją dotąd za potrzebną. Według ich widzenia była potrzebną nawet dla utwierdzenia politycznej wewnętrznej organizacyi ich własnych państw, będąc gwarancyą niezawisłości i neutralności duchowej władzy Papieża śród katolickich ludów. Katolickie państwa powinnyby się trzymać odwiecznych swych zasad. W takim razie powinnyby uznać, że teraźniejszy krok Piemontu narusza ich własne prawa, zagraża zarówno ich państwom. Pobudką prawdziwą tego kroku, chociaż tego nie powiedział wyraźnie Piemont w swej proklamacyi, było to, że potrzeba koniecznie wprzód znieść świecką władzę Papieża, chcąc doprowadzić do skutku unitarną politykę Piemontu. Nowe połączone Włochy nie mogą mieć jak tylko jednę stolicę Rzym. Prawdziwszym tedy celem dążeń Piemontu jest Rzym.

— *Monitor* ogłasza przepisy względem powołania 100.000 rekrutów, na których kolej w tym roku przypada; a następnie postanowienia, w jaki sposób opłacane być ma cło od wywozu maszyn za granicę. Zawiera oprócz tego układ pp. Rowett, Conneau, Trotter i Curtis względem założenia telegrafu podwodnego do Stanów zjednoczonych amerykańskich, którzy się zobowiązali założyć go do lat trzech, za co im rząd francuski ręczy 1,000.000 franków rocznego dochodu brutto. Dochód z podatków niestałych łącznie z przychodem celnym wynosił w sierpniu r. b. 10,000.000 fr., co w porównaniu do tej samej pory w dwóch latach poprzedzających jest mniej o 4 miliony, gdyż wtedy przynosiły dochody 14,244.580 franków. Ogół zaś przychodów tej kategoryi z pierwszych ośmiu miesięcy w tym roku wynosił 89,513.000 fr., co także jest o wiele mniej niż w latach dwóch upłynionych, kiedy było: 127,056.177 i 127,505.172 franków.

Holandya.

(Czynności w izbach.)

Haaga, 20. września. Pierwsza izba jeneralnych stanów, której prezydentem jest znowu od Króla mianowany pan Philipse, naradzała się nad odpowiedzią na mowę od tronu. Druga izba obrała trzech kandydatów, z których jednemu powierzy Król krzesło prezydenta.

Włochy.

(Telegraficzne doniesienia gazety augsburskiej. — Walka pod Castel Fidardo. — Castel Fidardo i Tolentino. — Doniesienia z Neapolu.)

Turyn, 20. września. Rządowa gazeta obwieszcza dekret królewski, który dla ministeryum wojny otwiera kredyt 78 milionów na rok 1860. Doniesienie, że w Subiaco, Tivoli i w Albono jest powstanie, nie sprawdza się.

Genua, 21. września. Właśnie przyjeżdża jenerał Schmidt pod eskortą jednego oficera aż do granicy szwajcarskiej. Papieskie wojska biły się zawzięcie. Zawezwano lekarzów na pole bitwy. Między jeńcami w Spoleto jest tamtejszy delegat Msgr. Prericoli.

— *Patrie* podaje następujące szczegóły bitwy pod Castel Fidardo: Dnia 17. b. m. złączył się jenerał Pimodan z Lamoriciérem w Macerata. — Postanowiono uderzyć na zajutrz na stanowiska Piemontanów, przełamać je i dostać się do Ankony. Atak nastąpił dnia 18. b. m. z rana. Walka była straszliwa. Obie armie okazały równe męstwo, i poniosły wielkie straty. Piemontanie zajmowali mocne stanowiska. — Papiescy nie zdołali przedrzeć się. Przypuszczali trzykrotnie atak i za każdym razem byli odparci. Przy trzecim ataku otrzymał jenerał Pimodan kilka śmiertelnych strzałów. Jenerałowi Lamoricierowi udało się z małym hufcem przebić przez szeregi nieprzyjaciół, dopaść gór i schronić się do Ankony, gdzie go wpuściła załoga. Jenerał Pimodan umarł w nocy z dnia 18. na 19. z ran otrzymanych. Ankona nie zdoła się utrzymać, pomimo odwagi jenerała Lamoriciera i swej załogi, będąc w oblężeniu od strony lądu i morza. Zapewniają, że armia piemontska, mając wzgląd na mieszkańców Ankony, poprzestanie na blokadzie twierdzy.

— Castel Fidardo, miejsce starcia się wojsk papieskich z piemonckiemi, jest to wioska między Lorettem i Osimo, na południe od Ankony. Odniósłszy zwycięstwo pod Castel Fidardo pozostawił jenerał Cialdini pod Ankoną siłę dostateczną do oblężenia tej twierdzy i jak donoszą z Paryża pod dniem 20. b. m. przeniósł główną kwaterę do Tolentino w delegacyi Macerata, gdzie dnia 15. b. m. stał jenerał Lamorciere z główną swą siłą. Tolentino miasteczko z 3000 mieszkańców, gdzie w roku 1815 2. i 3. czerwca stoczono wielką bitwę, która Murata pozbawiła korony, leży na południe od miasta Macerata na drodze do Kameryno. Jest oddalone ośm mil od granicy neapolitańskiej, a że najbliższej na granicy tej miasto Teramo przyłączyło się już do Garibaldego.

Neapol. Według wiadomości z Neapolu z dnia 18. września, przyjął Garibaldi dymisyę prodyktatora Sycylii p. Depretis, który żądał niezwłocznej anexyi wyspy Sycylii do Piemontu; Garibaldi mianował na jego miejsce prodyktatorem Mordiniego. (Według doniesień bióra Reutera, prodyktatorem mianowany Sassi). Równocześnie dyktator wydał nową proklamacyę, w której oznajmia, że nateraz nie chce anexyi, i królestwo Włoch zjednoczonych obwieści w Rzymie. Urzędowy dziennik neapolitański ogłasza następnie dekret dyktatora: Neapol 14. września. Włochy i Wiktor Emanuel. Dyktator Włoch południowych postanawia: Jenerał Sirtori mianowany prodyktatorem lądu neapolitańskiego. Dyktator J. Garibaldi.

Widać ztąd, że Garibaldi zamyśla niezwłocznie ruszyć na Kapuę i Gaetę. Wojska jego przecięły już komunikacyę między temi dwoma punktami. Już dnia 14. września starły się przednie straży Garibaldego z królewskiemi pod Santa Maria di Capua, a od dnia 15. września pozostaje Kapua w stanie blokady.

Twierdze Sant Elmo i Uowo w Neapolu zajęła gwardya narodowa. Przy Królu Franciszku są jenerałowie Statella, Cutrofiano, Barbalonga, Casella. Dowództwo naczelne objął Salzano. Jenerał Bosco zachorował i pozostał w Neapolu. Jenerał wyprosił sobie dwa miesiące czasu do namysłu, i udaje się na ten czas do Marsylii.

Poseł francuski p. Brenier miał opuścić Neapol we czwartek dnia 20. b. m. Obiegała pogłoska, jakoby Mazzini przybył do Neapolu. Garibaldi oddzielił ministeryum policyi od ministerstwa spraw wewnętrznych. Romano pozostaje ministrem spraw wewnętrznych. Jego niegdyś towarzysz adwokat Rafał Conferti, objął ministerstwo publicznego bezpieczeństwa. Miejsce dawnych intendentów prowincyonalnych, odwołanych na inne posady, zajęli gubernatorowie. Garibaldi obwieścił dobrami narodowemi nietylko dobra jezuickie, lecz także posiadłości królewskiego domu, dobra pod zarządem królewskim, majoraty, oraz dobra zakonu konstantyniańskiego, któremi zarządzało prezydyum ministerstwa.

Prefekt policyi neapolitańskiej obwieszcza, że wszelkie przestępstwa prasy, potajemne druki, równie jak wszelkie tajne stowarzyszenia i zbrojne zbiegowiska surowej ulegną karze. Dyktator zalecił pod ostrą karą wexlarzom i kupcom jak największą rzetelność z ochotnikami, a to iż Neapolitanie częstokroć niemiłosiernie ich oszukiwali. W Neapolu ustanowiono centralną kasę miejską, mającą swe biora we wszystkich częściach miasta, i obsadzono je urzędnikami loteryjnymi, po zniesieniu loteryi. Z listy oficerów marynarki wykreślono tych oficerów i dowódzców okrętowych, którzy mieli udział w bombardowaniu Palerma, pomimo, że oznajmili chęć swą przejść w służbę nowego rządu. Zniesiono te tylko urzęda, które nie przenoszą miesięcznie trzydziestu dukatów. Mianowano osobną komisyę do zarządu dobrami jezuickiemi.

Niemce.

(Związek narodowy.)

Sztutgarda. Wirtembergski dziennik urzędowy *Staatsanz.* umieszcza artykuł o związku narodowym, zgodny co do treści z artykułem dziennika drezdeńskiego. Oba dzienniki uznają, że zgromadzenie niema żadnej prawnej podstawy, i że należy wystąpić przeciwko niemu w sposobnej ze względów politycznych ku temu porze. Dziennik wirtemberski tak dalej mówi:

W zupełnej zgodzie z dziennikim drezdeńskim co do zasad, z których zapatruje się na „związek narodowy", nie czujemy jednak potrzeby odstępywać od wyrażonego dawniej zdania, że zdrowy rozum niemieckiego narodu dozwala dotąd jeszcze nie występować stanowczo przeciw związkowi, a w najnowszej agitacyi koburskiej, i zapędach prasy, nie widzimy najmniejszego niebezpieczeństwa, aby zdołali zachwiać zdrowe, lojalne usposobienie naszego ludu.

Rosya.

(Rewia floty. — Wydobycie okrętów w Sebastopolu. — Wiadomości bieżące.)

Petersburg, 12go września. Dzisiaj odbędzie się wielka rewia floty, która się znajduje w Kronsztadzie. Tą rewią zakończą się tegoroczne ćwiczenia wojskowe. Nowy okręt liniowy „Cesarz Mikołaj I" zostaje, teraz w porcie kronsztadzkim, i tam go także uzbrajać będą. Statek, co tego olbrzyma przeprowadzał do portu, odesłano na powrót do Petersburga po korwetę „Bohatyr". — Cesarz nadał order św. Anny I. klasy p. Bałabinowi, posłowi na dworze austryackim.

— Po dziewięciomiesięcznej pracy udało się amerykańskim przedsiębiorcom wydobyć na dniu 18. sierpnia okręt „Władymir" zatopiony z ciężkim ładunkiem w porcie sebastopolskim. Używali do tego 5 płaskich pontonów i żelaznych łańcuchów, których ogniwa miały po 3 cale grubości. Przedsiębiorca musiał zapłacić rządowi grzywny 12.000 rubli, jak się zdaje dlatego, że niedotrzymał terminu. — Podczas pobytu w Tuli przeglądał Cesarz 10. dywizyę infanteryi z wszelkim przyborem wojennym. Ta dywizya należy do 4. korpusu armii. — Na Kaukazie otworzono teraz pierwszą linię telegraficzną między Tyflidą a Barsomem.

— Dziennik saratowski donosi, że budowa jednej części kolei w Saratowie do Kołomny już jest zatwierdzona, i że prace rozpoczęły się już na przestrzeni 82 wiorst; przeszło 5000 ludzi pracuje. Linia kolei żelaznej przechodzi za lewy brzeg rzeki Moskwy. Tę kolej żelazną połączą z koleją mikołajewską i poprowadzą przez miasto Moskwę.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 24. września. Przybył tu parowiec sardyński o 12 działach pod dowództwem margrabi d'Asti, jak się zdaje, z depeszami z Sinigaglii do namiestnika. Nie dozwolono mu przystępu do portu.

Paryż, 22. września. Królowa Izabella i Król Jego Mość z książętami, przybyli wczoraj szczęśliwie do Barcelony, gdzie przyjmowano ich z wielkiem uniesieniem. W chwili odjazdu z Mahon, na pokładzie fregaty „Księżna Asturyi", pękła sztanga podtrzymująca namiot pokładu i uderzyła Królowę Jej Mość w głowę. Puszczono natychmiast krew. Rana goi się, i nie jest niebezpieczna.

Turyn, 23. września: Proklamacya Garibaldego do Palermitanów z dnia 17go b. m. jest następującej osnowy: Palermitanie nieustraszeni podczas bombardowania miasta, okazali się równie dzielnymi względem uwodzicielów głoszących anexyę. W Rzymie obwieścimy królestwo Włoch. W Palermie chciano anexyi dlatego, aby mi nie dopuścić przejścia za Faro. W Neapolu chciano anexyi, abym nie przekroczył Volturnu; ale dopokąd jeszcze są we Włoszech kajdany do potargania, będę szedł naprzód, lub wiatry rozwieją kości moje.

Piemont. Donoszą do *Perseveranzy* z Turynu pod dniem 22. b.: Dowódzca armii oblężniczej ankońskiej, dozwolił cudzoziemcom w mieście trzy dni wolnego czasu dla urządzenia swych spraw. Cialdini otrzymał wielki krzyż wojskowy sabaudzki.

Wiadomości handlowe.

Lwów, 25. września. Na wczorajszy targ przypędzono 377 sztuk bydła rzeźnego, mianowicie z Rohatyna 16 wołów, z Szczerca 3 stada po 10, 11 i 10 sztuk, z Rozdołu 5 stad po 14, 30, 23, 10 i 14 sztuk, z Bóbrki 3 stada po 10, 21 i 45 sztuk, z Uścia 56, z Dawidowa 10, z Krzywczyc 2 stada po 39 i 50 szt., a z Rozwadowa 8 wołów. Z tej liczby sprzedano — jak się dowiadujemy — na targu 364 sztuk na potrzeb miasta i płacono za woła mogącego ważyć 290 ℔ mięsa i 36 ℔ łoju 54 zł. 50 c.; sztuka zaś, którą szacowano na 380 ℔ mięsa i 70 ℔ łoju kosztowała, 74 zł. w. a.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 24. września.

Hotel rosyjski: PP. Łodyński Hieronim.

Hotel europejski: Wolański Wiktor. — Młocki Franciszek. — Czajkowski Hipolit. — Wolański Władysław. — Wolański Franciszek. — Aich Wojciech, c. k. porucznik.

Hotel Langa: Brodzki Adam.
Hotel angielski: Wiktor Tadeusz. — Mochnacki Tymot.
Pod tygrysa: Ruziczka Jan, c. k. pens. kapitan.
Zajazd podolski: Pomezański Jędrzej.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 24. września.

PP. Abrahamowicz Józef, do Wiednia. — Hauser Fran., c. k. radca sądu krajowego, do Stanisławowa. — Hoppen Marian, do Kozłowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 24. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328 36	+ 9 4	90.7	polud.-zach. sł.	jasno
2. god. po poł.	328.05	+ 16 2	71.1	„ „	„
10. god. wiecz.	328 36	+ 11 5	77.3	„ „	„

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: **„Pan Geldhab,“** komedya w 3 aktach, oryginalnie wierszem napisana przez Alexandra hr. Fredra. Poczem nastąpi obrazek wiejski w 1 akcie **„Panny Konopianki.“**

Termina

obrotu spraw i papierów giełdowych.

Wypłaty od 1. września 1860.

Zapadłe kupony.

Pierwotnych akcyi kolei państwa po 7½ franków.

Akcyi żeglugi parowej na Dunaju 25.72½ zł.

5 proc. z roku 1817 Serya A.
5 „ „ 1841.
4 „ „ 1843.
5 „ „ 1848.
5 „ „ 1851.

Kurs lwowski.

Dnia 25. września.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	6	26	6	32
Dukat cesarski	„ „	6	30	6	36
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	78	10	95
Rubel srebrny rosyjski	„ „	2	8	2	11
Talar pruski	„ „	2	—	2	3
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	84	75	85	35
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	154	—	157	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	64	85	65	75
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	75	—	76	—

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 25. września

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 74.90. Metaliki po 5% za 100 zł. 63.80; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Węgier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye. Banku narodowego sztuka 742.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 168.50; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

Wexlowy. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 114.—. — Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 132.90. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr. —.—.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 35, dukaty ces. pełnej wagi —.—, korony —.—, półkorony —.—.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 22. września.

1. Dług publiczny.

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	59.—	59 25
Z pożyczki narod. po 5%	74 40	74.80
Z r. 1851, ser. B. po 5%	95.—	95.50
Metaliki po 5%	62.25	62 50
dtto. „ 4½%	54.50	55.—
dtto. „ 4%	48.50	49.—
dtto. „ 3%	36.50	37.—
dtto. „ 2½%	31.—	32.—
dtto. „ 1%	12.20	12.40
Przez. do wylos. z r. 1839	119.—	120 —
„ 1854	87.50	88.—
„ 1860	87.25	88.25
Renty Como po 42 lir. aus.	15.25	15.50
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	—.—	60.—
„ „ 4½%	—.—	54.—
„ „ 4%	—.—	47.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju 3½%	—.—	41.—
„ 3%	—.—	50.—
„ 2½%	—.—	46.—
„ 2¼%	—.—	41.—
„ 2%	—.—	37 —
„ 1¾%	—.—	33.—
dtto. z procent za granicą 5%	—.—	60.—
„ 4½%	—.—	54.—
„ 4%	—.—	47.—

B. Krajów koronnych (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	88.—	90.—
Wyż. Aust. i Salb.	85.—	86 —
Czech	90.—	92.—
Morawii	83.—	84.—
Szląska	83.—	84.—
Styryi	88.—	89.—
Tyrolu	96.—	—.—
Kar., Krainy. i Wyb.	85.—	86.—
Węgier	63 50	64.—
Ban. Tem., Kroacyi i Slawonii	62.—	63.—
Galicyi	63 —	64.—
Siedmiogr. i Bukow.	60 —	61 —
Lom. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Wen. pożyczka z r. 1859	79.—	79.50
Dług Tyrolu po 5%	—.—	60.—
„ 4%	—.—	4..—
Dług Salcburga „ 3½%	—.—	41.—
„ 3%	—.—	34.—
„ 2½%	—.—	28.—
Dług Krainy „ 2%	—.—	21.—
„ 1¾%	—.—	20.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	—.—	14.—
„ 2½% za 100 zł.	—.—	13.—
„ 2¼% za 100 zł.	—.—	12.—
„ 2% za 100 zł.	—.—	11.—
„ 1¾% za 100 zł.	—.—	10.—

3. Akcye.

	pien.	towar.
Banku nar.	744.—	746 —
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	169.—	169 30
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	528 —	532 —
Półn. kolei po 1000 zł. m.k.	1774	1776.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	250 50	251.50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł.	181 50	182 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	111 50	112 —
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 120 zł. (60%)	140.—	141 —
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m.k. z wpł. po 120 zł. (60%)	152.—	153 —
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m.k.	22.—	24.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m.k.	56.—	60.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	645.—	650.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k. z wpłatą 60 zł. (30%)	—.—	—.—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł.	—.—	200.—
dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—.—	110.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	—.—	—.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	382.—	385.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	140.—	155.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	350.—	355.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	320.—	325.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—.—	—.—

4. Listy zastawne.

	pien.	towar.
Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5%	99.—	100.—
10 „ 5%	97.50	98 —
przeznacz. do los. po 5%	89.50	90.—
Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł.	100.—	—.—
przez. do los. po 5%	86 —	86.25
Gal. Tow. kred. po 4%	84.—	85.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	—.—	91.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135.—	136.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.75	94.25
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	132.50	133.50
Kol. Gloggn. za 100 zł.	—.—	84.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92.—	93.—
Lloyda za 100 zł.	—.—	80.—

6. Losy.

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	106 —	106 25
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	93 —	94.—
Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a.	108.—	109.—
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	37.75	38.—
Esterhazego po 40 zł. m. k.	81.—	81 50
Salma „ 40 „ „	36.—	37.—
Palfiego „ 40 „ „	34.—	35.—
Clarego „ 40 „ „	35.—	36 —
St. Genois „ 40 „ „	35.—	36.—
Windischgrätza 20 zł. „	22.—	23.—
Waldsteina 20 „ „	24.—	25 —
Keglevicha 10 „ „	13.—	14.—

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	114.—	114.—
Augsburg za 100 zł. w. p.-n.	114 25	114 50
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	114 50	114.50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	101.—	101.25
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt	133 25	133.40
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	53 —	—.—
Paryż za 100 fr.	53 10	53.15
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
(31 dni po ukazaniu.)		
Bukareszt za 100 piastr. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—
Dyskonto weks. Bank. nar.		5%
Procenta za zaliczki Bank. nar. na pap. publ.		5%

Kurs złota.

w przecięciu w w. a.

	zł.	c.
Dukaty ces. men.	6 zł.	39 c.
dtto. pełnej wagi	6 „	38 „
Korona	18 „	55 „
Półkorona	— „	— „
Napoleondor	— „	— „
Rosyjski impery.	— „	— „
Kurs korony w c. k. kasach	13 zł.	50 c.

KRONIKA.

Towarzystwo wykształcenia muzyki w Galicyi, otwiera z dniem 1. października 1860, kurs szkolny pod dyrekcyą pana Karola Mikulego.

Wykładane będą następujące przedmioty:

1. Spiew choralny żeński w dwóch oddziałach, spiew choralny męzki, spiew solo. (Nauczycielem pan Luigi dalla Cass.)

2. Gra na skrzypcach. (Nauczycielem pan Karol Kozłowski.)

W razie liczniejszych zgłoszeń się do szkoły gry na skrzypcach uzyskała dyrekcya Towarzystwa pana Zygmunta Bruckmana na nauczyciela oddziału drugiego.

3. Nauka harmonii i kontrapunktu w dwóch oddziałach. (Pan Karol Mikuli.)

4. Nauka gry na fortepianie dla uczniów pragnących wyższego udoskonalenia. (Pan Karol Mikuli.)

5. Nauka gry na wiolonczeli. (Pan Wollman i pan Daniel de Lange.)

6. Nauka gry na kontrabasie. (Pan Jerziczka.)

7. Nauka gry na dętych instrumentach (j. t. oboa i fagot), gdyby się odpowiedna liczba uczniów zgłosiła.

Do 10. października r. b. przyjmuje uczniów zgłaszających się do zapisu artystyczny dyrektor pan Karol Mikuli codziennie między 12 a 1 godziną w południe i między 3 a 4 godziną po południu, w kancelaryi Towarzystwa (w domu Ulenieckich na placu halickim) gdzie uczniowie obeznajomieni będą z bliższemi warunkami przyjęcia.

— Dziennik rosyjski "Syn Ojczyzny" w Petersburgu wydawany, w artykule o Elżbiecie Blackwell Amerykance, doktorce medycyny, która otrzymała dyplom w New-York, tudzież o jej siostrze Emilii i pannie Maryi Zakrzewskiej, co równie tamże zostały doktorami medycyny i obecnie praktykują przy klinice założonej przez p. Elżbiety Blackwell w Nowym Jorku, korzysta ze sposobności ażeby donieść, iż podobny wypadek poświęcenia się przez pewną damę naukom ścisłym, ma miejsce i w Petersburgu, gdzie na wydział prawny w uniwersytecie uczęszcza teraz pewna młoda dziewica, która sądząc po jej głębokiej nauce i usposobieniu, może się stanie pierwszą jurystką w Europie.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic drukarni rządowej.